

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра полоністики і перекладу

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ПОСЛІДОВНИЙ ТА СИНХРОННИЙ ПЕРЕКЛАД
підготовки магістра

Луцьк – 2025

Силабус вибіркового освітнього компонента «Послідовний та синхронний переклад» підготовки магістра

Розробники: Сухарєва Світлана Володимирівна, доктор філологічних наук, доцент, професор-завідувач кафедри полоністики і перекладу; Касянчук Наталія Миколаївна, старший викладач кафедри полоністики і перекладу

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Світлана СУХАРЄВА

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри полоністики і перекладу

протокол № 1 від 29 серпня 2025 року.

Завідувач кафедри:

проф. Світлана СУХАРЄВА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Другий (магістерський) рівень здобуття освіти	вибірковий
Кількість годин / кредитів 120/4		Рік навчання 1-ий
		Семестр 2
		Лекції 10 год.
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські) 14 год. Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації 8 год.
	Форма контролю: 2 семестр – залік	
Мова навчання	українська, польська, англійська	

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові: **Сухарева Світлана Володимирівна**
Науковий ступінь: **доктор філологічних наук**
Вчене звання: **доцент**
Посада: **професор і завідувач кафедри полоністики і перекладу**
Контактна інформація: **+38097 761 40 53,**
Sukhareva.Svitlana@vnu.edu.ua

Прізвище, ім'я та по батькові: **Касянчук Наталія Миколаївна,**
Посада: **старший викладач кафедри полоністики і перекладу**
Контактна інформація: **+380674573702,**
Kasianchuk.Nataliya@vnu.edu.ua,
Дні занять: **<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>**

III. Опис вибіркового освітнього компонента

1. Анотація ОК

Силабус вибіркового освітнього компонента «Послідовний та синхронний переклад» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми здобуття освіти.

Предметом ОК є усні переклади синхронного та послідовного характеру з польської мов/англійської мови на українську та з української мови на польську/англійську, їхні лексичні, синтаксичні, стилістичні та граматичні особливості, знання яких дає можливість формувати лінгвістичну компетенцію перекладачів.

Силабус ОК складається із двох змістових модулів:
 Змістовий модуль 1. Види усного перекладу.
 Змістовий модуль 2. Особливості послідовного і синхронного перекладу.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Основною метою ОК для здобувачів другого (магістерського) рівня освіти є забезпечення розвитку та вдосконалення вмінь та навичок послідовного і синхронного перекладу з польської на українську та з української на польську мови; формування у ЗО комунікативної, лінгвістичної і соціокультурної компетенції спеціалістів-перекладачів; позитивного ставлення до оволодіння як польською мовою, так і культурою польськомовного світу; формування у студентів вміння міжособистісного спілкування, у тому числі й ділового, необхідних для повноцінної діяльності як у професійному, так і в суспільному середовищі.

Завдання ОК «Послідовний та синхронний переклад» передбачає:

- ознайомлення з характерними рисами послідовного і синхронного перекладу, творчими проблемами перекладу і можливими шляхами їх усунення, зі специфікою перекладів із споріднених мов, способами перекладу певних лексичних, фразеологічних одиниць, граматичних конструкцій польської мови;
- формування вмінь та навичок аналізу українських та польських перекладів усного характеру;
- засвоєння методики виконання завдань-перекладів;
- аналіз типових помилок у процесі синхронного і послідовного видів перекладу.

3. Soft skills

- здатність вільно спілкуватися і виступати перед публікою;
- розвиток креативних вмінь та розв'язування завдань творчого характеру;
- пунктуальність, ретельність і уважність;
- толерантність, комунікативність і дипломатичність;
- лідерські здібності і вміння співпрацювати у колективі;
- відкритість, здатність приймати нові виклики;
- розвиток критичного мислення і здатність до самоосвіти.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/Бали
Змістовий модуль 1. Види усного перекладу						
Тема 1. Основні поняття теорії усного перекладу.	10	2		8		ТР/2 ІРС/2 РМГ/2
Тема 2. Основні риси і функції послідовного перекладу.	10	2		8		ТР/2 ІРС/2

						РМГ/2
Тема 3. Основні риси і функції синхронного перекладу.	9	2		6	1	ТР/3 ІРС/2 РМГ/2
Тема 4. Метод перекладацького нашіптування.	11		2	6	1	ТР/3 ІРС/2 РМГ/2
Тема 5. Методи здійснення послідовного перекладу.	11		2	6	1	ТР/3 ІРС/2 РМГ/2
Тема 6. Методи здійснення синхронного перекладу.	11		2	6	1	ТР/3 ІРС/2 РМГ/2
Модульна контрольна робота	1		1			МКР/10
Разом за модулем 1	63	6	7	40	4	50
Змістовий модуль 2. Особливості послідовного і синхронного перекладу						
Тема 7. Професійна етика перекладача.	10	2		8		ТР/2 ІРС/2 РМГ/2
Тема 8. Вірогідність і якість перекладеної інформації.	10	2	1	8	1	ТР/2 ІРС/2 РМГ/2
Тема 9. Роль наголосу та інтонації в процесі перекладацької діяльності.	10		1	8	1	ТР/3 ІРС/2 РМГ/2
Тема 10. Компетенція, необхідна для синхронного перекладу.	10		1	8	1	ТР/3 ІРС/2 РМГ/2
Тема 11. Відтворення змісту під час послідовного перекладу.	9		2	8	1	ТР/3 ІРС/2 РМГ/2
Тема 12. Роль дихання в постановці голосу перекладача.	7		1	8		ТР/3 ІРС/2 РМГ/2
Модульна контрольна робота	1		1			МКР/10
Разом за модулем 2	57	4	7	48	4	50
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100

*Форма контролю: Т – тести, ТР – тренінг, ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР – модульна контрольна робота, ПКР – підсумкова контрольна робота, ДС – дискусія, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота ЗО включає:

- підготовку до практичних занять: виконання усних і письмових завдань, опрацювання основного й додаткового лексичного та граматичного матеріалу;
- систематизацію вивченого матеріалу для написання модульних контрольних робіт, перекладів, підсумкових тестів, аналітичних записок та есе;
- аудіювання і виконання завдань до прослуханих текстів;

– окрім названих аспектів, ЗО ознайомлюється з такими темами у межах відповідних змістових модулів:

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Швидкість реакції перекладача та розвиток пам'яті	6
2.	Конструкція перекладеного усного тексту	6
3.	Основна і другорядна інформація у перекладі	6
4.	Доконференційна підготовка перекладача	6
5.	Поняття пізнавального слухання, розвиток вміння активно слухати	6
6.	Моделі і типологія пам'яті	6
7.	Нотування інформації як допоміжний засіб послідовного перекладу	6
8.	Структура вихідного і перекладеного текстів	6
9.	Розвиток уваги професійного перекладача під час усного перекладу	8
10.	Розвиток вміння трансформації змісту під час послідовного перекладу	8
11.	Трансформація змісту під час синхронного перекладу	8
12.	Типові помилки під час послідовного перекладу	8
13.	Типові помилки під час синхронного перекладу	8
	Разом	88

IV. Політика оцінювання

Освітній процес та контроль його результатів здійснюється згідно з [«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#).

На основі пункту 4.5. [Положення про поточне та підсумкове оцінювання](#) за рішенням кафедри полоністики і перекладу здобувачам освіти, котрі під час вивчення освітнього компонента «Техніка перекладу» брали участь й досягли значних результатів у конференціях, олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, підготовці наукових публікацій з вивчення перекладу, польської мови та літератури, можуть присуджуватися додаткові (бонусні) 5 балів, які зараховуються як результати поточного контролю. При цьому загальна кількість балів за поточну роботу не може перевищувати 100 балів. Здобувач освіти лише раз може скористатися з того чи іншого документа (сертифікат учасника, грамота, копія публікації і под.), котрий підтверджує право отримати бонусні бали.

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять – обов'язковий компонент оцінювання. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування, програма академічного обміну) навчання може відбуватись в онлайн-форматі чи в асинхронному/індивідуальному режимі за погодженням із викладачем, що регулюється відповідним [Положенням](#). Оцінювання ЗО здійснюється згідно з [Положенням про поточне та підсумкове](#)

[оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.](#)

У процесі оцінювання визнаються результати навчання, отримані в неформальній освіті (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають курсу «Техніка перекладу» як в цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Деталі щодо процедури зарахування результатів подані у [Положенні про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.](#)

Зараховуються бали/кредити, які здобувач освіти отримав у процесі реалізації академічної мобільності, згідно з [Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки.](#)

Усі академічні досягнення здобувача з ОК «Техніка перекладу» відображаються в електронному журналі академічної групи згідно з [«Положенням про електронний журнал успішності Волинського національного університету імені Лесі Українки».](#)

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Відповідальність за порушення норм академічної доброчесності здійснюється згідно з [«Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#) та [«Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки».](#)

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються в онлайн-форматі чи в письмовій формі. Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин. Здобувач освіти допускається до перескладання іспиту чи заліку за умов скликання екзаменаційної комісії.

V. Підсумковий контроль

Формою контролю є залік.

Відповідно до [«Положення про організацію освітнього процесу на першому \(бакалаврському\) та другому \(магістерському\) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»](#) та [«Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#) оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом. Завдання із цих видів поточного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів.

Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені програмою навчальної дисципліни та отримав не менше 60

балів. У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, студент може добрати бали на заліку, виконавши певний вид робіт, які пропонувалися під час поточного оцінювання протягом семестру. Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література

Основна література:

1. Сухарева С. Синхронний і послідовний переклад: особливості викладання дисципліни. *Волинь філологічна: текст і контекст* / упоряд. Н. Г. Колошук, Т. П. Левчук. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. Вип. 30. С. 153–163.
2. Сухарева С. Польськомовні перекладацькі трансформації прози XVII ст.: канон та авторська індивідуалізація. *ЗНТШ*. Т. 272 (CCLXXII): Праці Філологічної секції. Львів : НТШ, 2019. 661 с. С. 515–525.
3. Сухарева С., Цьолик Н., Бай О. Внутрішньотекстові трансформації в українських перекладах поезії Данила Братковського. *Logos. Theoretical and empirical scientific research: concept and trends*. Vol.3. Oxford, 2020. pp. 118–122.

Додаткова література:

4. Баранова С. В. Спецрозділи перекладу: Конспект лекцій. Суми: Сумський державний університет, 2012. 86 с.
5. Сухарева С. Польськомовна перекладна проза барокового періоду. *Мовні універсалії у міжкультурній комунікації: матеріали VIII Міжнародного науково-практичного семінару* (Луцьк, 23 березня 2018 р.). Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 208 с. С. 168–172.
6. Сухарева С. Про переклад «Малашки» Габріелі Запольської. *Україна та Польща: минуле, сьогодення, перспективи*. Т. 6. Луцьк : «Вежа-Друк», 2017. С. 52–53.
7. Сухарева С. Українські переклади поезії Йоана Павла II. *Україна та Польща: минуле, сьогодення, перспективи*. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. Т. 7. С. 42–44.
8. Ребрій О. В. Вступ до перекладознавства: конспект лекцій для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» факультету іноземних мов. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 116 с.
9. Dydaktyka tłumaczenia ustnego / Pod red. Agnieszki Chmiel, Przemysława Janikowskiego. Katowice : Stowarzyszenie Inicjatyw Wydawniczych, 2015. 416 s.

10. Florczak J. Tłumaczenia symultaniczne i konsekutywne: teoria i praktyka. Warszawa: C. H. Beck, 2013. 278 s.
11. Hejwowski H. Iluzja przekładu. Przekładoznawstwo w ujęciu konstruktywnym. Katowice: Wyd-wo naukowe „Śląsk”, 2015. 440 s.
12. Makarczyk-Schuster E., Schuster K. Tłumacz i tłumaczenie. Kilka nienaukowych uwag o osobie i sposobie pracy tłumacza literackiego. Tematy i konteksty. 2012. Nr 12. S. 399–211.
13. Ustawa o zawodzie tłumacza przysięgłego (z dnia 25 listopada 2004 roku) // Dziennik Ustaw Nr 273, poz. 2702.